

ФІТОДИЗАЙН

Лекція 4.

Тема: Флористичні композиції

План:

1. Ємності та рослинний матеріал
2. Технології кріплення композицій
3. Техніки створення композицій

1. Ємності та рослинний матеріал

Ємності відіграють значну роль в композиції, вони тільки служать для неї основою, не так кидаються в очі, не беруть участі у вертикальній побудові квіткової композиції; поєднання кольорів, гілок, води і каменю створює враження мініатюрних садків.

Флористичні композиції можна розміщувати як у високих, так і плоских вазах. В якості ємностей використовують керамічні вази різної форми – округлої, трикутної, квадратної, а також дерев'яні (металеві) ящики (зовнішню їх поверхню краще не фарбувати, а злегка обпалити за допомогою паяльної лампи).

Матеріал для композиції. Квіткові композиції можуть бути створені з найрізноманітнішого матеріалу: з гілок і квітів, тільки з квітів, тільки з різних гілок, з сухих квітів і гілок, з декоративного листя горщечних рослин і квітів, з корчів і квітів.

За структурними елементами композиції використовуваний в ній матеріал підрозділяється на чотири види:

- контур (листя і квіти);
- маскування (зазвичай листя);
- фокус (зазвичай квіти);
- наповнювач (листя і квіти).

Контурний матеріал використовується для створення контурів композиції, її скелета, що обмежує композицію в просторі. Інші матеріали підсилюють контур, але не виходять за його межі. Контурний рослинний матеріал може бути представлений як прямими, так і вигнутими лініями.

Маскувальний матеріал виконує три функції:

- приховує флористичну губку і грубі краї ємності, щоб композиція залишалася врівноваженою, не перевантаженою деталями;

ФІТОДИЗАЙН

- виступає в якості фону для інших, більш барвистих і привабливих матеріалів;

- уважче нижню частину композиції, надає їй рівноваги

Область фокусування погляду зазвичай знаходиться в центральній частині композиції, тому що симетрична замкнута форма найбільш приваблива для погляду і домінує над іншими формами. Як фокусний матеріал частіше використовують квіти, ніж листя. У фокусних квітів «округла» форма. Вони використовуються в нижній частині композиції, але на деякій відстані від меж, заданих контурним матеріалом.

Матеріал-наповнювач використовують для завершення композиції і маскування технічних матеріалів.

Вибір матеріалу для композиції багато в чому залежить від пори року. Навесні гілки з листками, які трохи розпустилися. Легко піддаються вигонці тополя, форзиція, черемха, вишня, верба, береза. Для вигонки вибирають гілки з красивим силуетом.

З квітів – нарциси, тюльпани, гіацинти та ін. Витончені композиції виходять з кімнатних рослин, квітучих в цей час (примула, сенполія, гортензія, цикламен, азалія). Як оранжувальну зелень на додаток до гілок і квітів можна використовувати листки кімнатних рослин. Особливо ефектними є строкаті рослини – хлорофітум, плющ, різні види бегонії. Дуже барвисті в композиціях ваї папоротей – адіантума, нефролеписа.

Влітку вибір кольорів і зелені дуже багатий. У цей час можна зробити оригінальні композиції з декількох видів квітів.

Ефектно виглядають білі ромашки з астильбою в поєднанні з дзвіночком і запашним горошком, гармонійно поєднуються жовті троянди з гілками лециті (гіпсофілли). Оригінальною буде композиція з монтебреції і темно-синього клематиса, яскрава, помітна композиція – з жоржин і сальвії. Можна зробити витончені композиції з одного виду квітів, але близьких за відтінком; наприклад, з горошку запашного від білого тону до темно-рожевого, з айстри однорічної в різних рожевих тонах. Дуже урочисто виглядає композиція з червоних гладіолусів різних відтінків з листям колеуса або бегонії Рекс.

Восени в композиції бажано вводити гілки з плодами гарної форми. Красиві за кольором і химерні за формою плодів гілки обліпихи дозволяють в поєднанні з квітами отримувати надзвичайно виразні композиції. Щитки горобини служать барвистим доповненням квіткового аранжування. Цікаве композиційного звучання набуває букет за участю в ньому сухих плодів (різних зонтичних, луків), колючок лопуха, і т.д. Такі

ФІТОДИЗАЙН

аранжування довго зберігаються, в них періодично замінюють тільки квіти.

Узимку в аранжувальника маса матеріалу. Новорічні композиції стали повсюдно замінювати в квартирах зрубані ялинки.

Основу новорічних композицій складають химерні гілки ялини, сосни, ялиці, модрини. Можна використовувати тую, ялівець і кипарис. Особливо барвистого колориту надають новорічним композиціям гілки з шишками.

Асортимент використовуваних в композиціях рослин дуже широкий, застосовуються не тільки культивовані рослини, але і широкий асортимент рослин дикої флори.

2. Технології кріплення композицій

Для того щоб міцно закріпити живі квіти на їх місці, флористи використовують спеціальні пристосування, які не є однаковими за своєю будовою та функціоналом, але при цьому завжди встановлюються в посудині таким чином, щоб бути невидимими для сторонніх очей. Всі ці пристосування можна назвати загальним терміном «кріплення». Для закріплення квіток і гілок в потрібному положенні в плоских вазах застосовують дірчасті вкладиші, мохові подушечки, пластилін, металеві накладки та інший матеріал.

Флористичний оазис (флористична піна) являє собою найбільш популярне пристосування для фіксації рослин в букеті. Це спеціальний пористий матеріал, який відмінно вбирає і утримує вологу, а також міцно закріплює живі квіти на строго відведених для них флористом позиціях.

Флористична піна поставляється в брусках певних розмірів, з яких флорист вирізає необхідні йому за формою і розміром шматки матеріалу. Потім піну просочують, поступово занурюючи в воду. Тут важливо зберегти баланс: з одного боку, повністю просочити губку водою, а з іншого боку, не перестаратися, так як матеріал, що увібрав в себе занадто багато вологи, стає надто крихким. Флористичний оазис необхідно змочувати тільки в тому випадку, якщо він буде використаний для складання композицій з живих квітів, в цьому випадку рекомендується вибирати *піну зеленого кольору*. Для букетів з сухих або штучних квітів більше підходить *коричнева* за кольором флористична піна, мочити яку водою не потрібно.

ФІТОДИЗАЙН

Усередині вази або будь-якої іншої ємності флористичний оазис закріплюється за допомогою спеціальної наколки або, як її іноді називають професіонали, жаби – *пластмасового кола*, на якому знаходяться чотири шипи. Жаба укладається на дно вази і тут фіксується за допомогою клейкої стрічки, скотча або клейового пістолета.

Найкраще розташовувати квіткові композиції на металевих наколках «кензан»: композиція більш стійка, а квіти і гілки залишаються довше свіжими.

Зазвичай кензан використовують для кріплення в тих випадках, якщо композиція складається з дуже великої кількості рослинного матеріалу. Показанням для застосування кензана також є дуже товсті стебла рослин, які використовуються для складання композиції. У такому випадку важливо якомога надійніше закріпити кензан на дні вази або кашпо. Чим більше обсяг рослинного матеріалу, тим міцніше повинно бути це кріплення. В іншому випадку композиція може вийти не стійкою. Стебла рослин можуть бути різними способами зафіксовані за допомогою кензана. Перший варіант – насадити стебла на латунні голки вертикально. Другий варіант – насадити їх на голки під кутом: для закріплення квітки з нахилом. Третій варіант – вставити стебла між зубцями голок.

Сітка для аранжування. Аранжувальною називають сітку невеликої товщини, у якої діаметр осередків не перевищує п'яти сантиметрів. Як показує практика, такий спосіб кріплення в більшості випадків застосовується, якщо потрібно закріпити в букеті численні високі і дуже важкі рослини. Петельний дріт (так іноді називають аранжувальної сітку) являє собою найбільш надійний спосіб фіксації квіток в композиції. У деяких випадках сітку використовують в поєднанні з флористичним оазисом. У цьому випадку розмір осередків зазвичай становить близько 2,5 см. Такий варіант оптимально підходить для закріплення у вазі композиції особливо великих розмірів.

Аранжувальна сітка в порівнянні з флористичним оазисом має ряд важливих переваг. По-перше, її можна використовувати велику кількість разів – для цього достатньо лише вимити її після того, як квіти в букеті зів'януть. По-друге, використання сітки дає можливість при бажанні змінювати розташування квітів всередині букета, що в разі оазису часто неможливо. По-третє, при використанні сітки квіти розташовуються в букеті з гранично природним нахилом.

ФІТОДИЗАЙН

Використання аранжувальної сітки пов'язане з рядом труднощів і вимагає наявності певного досвіду. Насамперед потрібно відрізати від дроту частину, ширина і довжина якої в два рази перевищують розміри посудини. Наступний етап – видалити товстий дріт з країв відрізаного матеріалу. На третьому кроці з дроту зминають нещільний шар, який повинен бути досить щільним і при цьому насилу вилучатись з посудини. При фіксації кожної рослини потрібно стежити, щоб його стебло проходив, як мінімум, через 3-4 шари сітки.

Пісок. При складанні флористичних композицій з штучних або сухих квітів можна використовувати пісок. Його злегка зволожують і поміщають в пластиковий пакет, який потім укладається всередині судини. Пісок дозволяє зафіксувати квіти в потрібному положенні і, крім того, створює рівновагу і не дає перекидатися занадто високій або важкій композиції.

Кріплення паличками. У високих вазах квіти і квітки закріплюють за допомогою м'яких паличок. Дві палички з м'якої деревини довжиною трохи більше діаметра вази пов'язують хрест на хрест і вставляють в вазу. Зріз гілки роблять під кутом, щоб гілка впиралася в стінку вази. Гілки і квіти розташовують між хрестовинами в потрібному положенні.

3. Техніки створення композицій

Створення квіткових композицій здійснюється за допомогою наступних технік:

- *втикання* (в піафлор, мохову подушечку, пінопласт, металеву наколку, дірчасті вкладиші та ін.);
- *зв'язування* (нитками, тейп-стрічкою, дротом, сизаль, рафією і ін.);
- *нанизування* (на нитку, дріт, тонку гілочку, шпажку і ін.);
- *клеєння* (на клей ПВА, термоклей, суперклей, клей та ін.);
- *змішана* техніка.